

NỖI CÔ ĐƠN CỦA NGƯỜI NGHỆ SĨ (2)

(Tâm Bút).

Nhân vật thứ hai được đề cập trong loạt bài NỖI CÔ ĐƠN CỦA NGƯỜI NGHỆ SĨ này là Uyên Thao.

Con số gặp gỡ giữa Uyên Thao và tôi được tính ra trộm trộm chỉ trên hai bàn tay chưa đủ!

Tôi không biết nhiều về anh. (Và cũng không có khuynh hướng tìm biết ngoài những gì tình cờ đoán biết.)

Nỗi cô đơn của một nhà báo nhà văn nổi tiếng từng trải qua một thời tuổi trẻ tâm huyết sôi nổi thập niên 1960-70 ở Sài Gòn, giờ đây tôi chỉ có thể hình dung qua những giòng thư rất ngắn viết từ căn phòng giá buốt ở Virginia.

VA. Mar 30. 2019 at 4:25 PM

TVân ơi,

(...) Đem thư vào nhà, mở ra bỗng choáng người vì một cảm xúc khó thể diễn tả. Rồi ngồi như chết lặng ngó quanh mấy bức vách trong lúc lơ mơ nhớ lại bài viết mới nhận hồi trưa của TVân về nhân vật Jean Valjean trong cuốn sách mà thuở còn đang ngồi lớp bème năm 1944 tôi luôn say mê ôm theo không rời cùng với cuốn Thủy Hử.

Bây giờ đầu óc vẫn gần như bất định nên chỉ biết báo tin cho TVân thôi.

VA. May 1. 2019

TVân ơi,

(...) Cái tên TVân vẫn không bao giờ phai nhòa trong tim óc tôi. Và tôi thầm cảm ơn Trời Phật đã dành cho tôi một phần số may mắn không điều gì so sánh nổi. Đó là sự có mặt của TVân trong cuộc sống và cơ duyên tương hội của chúng ta. Chỉ tiếc là cơ duyên này lại diễn ra ở khoảng thời gian mong manh còn lại cuối đời. (...)

Mong TVân đừng ngạc nhiên về những dòng chữ có vẻ không phải của kẻ từng lặng thinh nhìn những cái chết diễn ra ngay trước mắt suốt nhiều ngày tháng kể từ tuổi 20. Vì những dòng chữ này cũng chính là nét họa sắc nhất về một kẻ chưa bao giờ thoát khỏi vòng vây của hai tiếng cô đơn.

(...)

VA. Thursday, May 2/2019.

TVân ơi,

Với tôi, cái tên TVân không chỉ gợi nhắc hình ảnh những đám mây không rời mắt suốt thời gian sống tại các trại tù, nhưng từ nay còn gợi nhắc một tấm lòng mà cả đời tôi luôn mong sẽ gặp trong cuộc sống.

Những lời thư đẹp một cách nhạt nhòa nước mắt y hệt “*một vết nứt làm banh da thịt mà không thấy chảy máu*” (từ trước trong đời tôi chưa từng nhận) cũng không đánh tan được nỗi cô đơn như “*cấu xé lòng người*” trong căn chung cư số 104 ở Virginia mà một đêm tháng 10 năm 2017 tôi và Kiều My từng có dịp ghé qua.

Trong căn phòng chật đầy những tác phẩm xuất bản từ Tủ Sách Tiếng Quê Hương, Uyên Thao đáng mông mảnh gầy gò, đôi mắt u trầm, cái cười lạc lõng, ngời trò chuyện với cô em gái. Còn tôi im lặng nhìn quanh, thấy rợn người vì cái vẻ thật nảo lòng nơi đây.

Thời quá khứ tuổi trẻ của Uyên Thao trong tờ báo Đời, báo Sóng Thần thập niên 1960-70 tôi không hề biết nhưng vẫn có thể hình dung được không khí hào hứng náo nhiệt của một tòa soạn, nhất là ở những dịp Tết Nguyên Đán.

Còn nơi đây? Xứ người giá buốt, căn phòng lạnh lẽo, tuổi già cô quạnh, những quyển sách vô hồn... Ôi! nói sao cho hết nỗi buồn giấu kín trong trái tim một con người có bề ngoài rất “khắc kỷ”?

[Hai chữ “khắc kỷ” làm nhớ tới câu chuyện điện thoại với anh Phan Diên vài ngày trước.

Phan Diên nói:

‘(...) Quan trọng nhất chính là tấm lòng của BG đối với Uyên Thao, ảnh thấy được. 16 năm kể từ 2003 trôi qua rồi, bây giờ mỗi ngày ‘chàng’ nhận ra tấm lòng đó một thêm sâu sắc. Mà hiếm người như thế lắm. Càng trong giới nhà văn thì điều này lại càng hiếm. Ai cũng cứ nghĩ cái hào quang của mình là nhất nên dễ dàng xóa bỏ đi tấm lòng kẻ khác dành cho mình.

Anh Uyên Thao khác. Ảnh thấy rõ, hiểu rõ BG thế nào kể từ lúc giao thiệp đến tận nay.

Cũng chính nhờ BG mà tôi mới hiểu anh Uyên Thao.

Thật ra đối với anh ấy, tôi chỉ có một niềm kính nể. Mà cái lúc anh ấy tặng tôi một quyển sách, thêm một quyển của bà vợ anh ấy viết, tôi vẫn không nghĩ gì hết. Chừng nghe BG bảo anh ấy sống một mình, tôi mới ngã ngửa. Lúc đó nhớ lại hai chữ ‘khắc kỷ’ BG đã dùng khi nói về anh ấy, thấy thật quá đúng.

Nhớ lại năm 1994-95 gì đó, tôi về VN lần đầu. Khi ấy anh Uyên Thao cũng đã ra tù. Muốn tìm gặp anh thật là khó. Về sau tôi mới hiểu là những thằng đi tù về vẫn thường đi kiếm bạn bè để coi tình hình thế nào. Uyên Thao cũng ở trong cùng hoàn cảnh nhưng mà ảnh không phải là cái kiểu ‘thằng nào cũng nhào nhào vô’.

Không. Ảnh không đi kiếm lại bạn cũ hay tìm thêm bạn mới, mà ảnh chịu đựng một mình thân phận của một kẻ thua trận. Tôi thấy nể Uyên Thao ngay từ đó. Không như thằng Thế Phong lúc nào cũng kéo bè kết cánh. Mặc dù

từng là bạn với nhau mà mỗi người mỗi khác. Thế Phong bao giờ cũng phải đàn đúm. Còn Uyên Thao không, con người rất trầm tĩnh. Chẳng mấy kẻ biết Uyên Thao, chỉ đọc ảnh rồi mới biết, chứ ngoài ra ảnh có giao du nhiều đâu. (...)]

(Trong nháy mắt của một khuya mất ngủ, tôi chợt nhận ra hình ảnh “*một áng mây thu thoát hiện thoát biến trên bầu trời xa thẳm*” đối với trái tim người nghệ sĩ gần tàn cuộc chơi ấy quả là êm đềm diệu vợi làm sao!)

*Trần Thị Bông Giấy.
(Bài viết xong tại San Jose, thứ Năm June 13. 2019 11:20 AM)
[]*